

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epitome Instituti Societatis Jesu

Sesti, Curtius

Bruxellis, 1690

Cap. VI. De Aßistentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68440)

Scriptoribus præsto esse debent in compli-
candis literis, si opus habeant. z

z R. 3. 4. & 15.

3. Scriptorum nullæ sunt peculiare
Regulæ; non placuit eos contributione
Provinciarum in Romana Professorum
Domo sustentari, sed P. Generali com-
mendatum est, ut aliam iniret viam, citra
Domus gravamen, illos alendi. *

Amanuenses.

* C. 4. D. 12.

CAPUT VI.

De Assistentibus.

SECTIO I.

Assistentium munus, & qualitates.

Assistentium
munus.

1. Sistentes instituti sunt. 1. Ut
erga Præpositum Generalem
eam providentiam, quam So-
cietas exercere debet, exer-
ceant. a 2. Ut eundem in Gubernatione
consilio, diligentia, & labore adjuvent. b

a P. 9. c. 4. §. 1.
& A. & C. 5. §.
2. & C. 1. D. 8.
& R. Ass. 7.
b P. 8. c. 1. G. &
P. 9. c. 6. §. 11. &
R. Ass. 7 & C.
1. D. 80.

2. Debent esse Professi quatuor Voto-
rum, probi, fideles, Societatis, & boni
communis amatores; qui consilio polleant;
sint discretionis dono præditi; in rebus ge-
rendis versati; & ad conversationem cum
hominibus idonei; ad conservandam inter
se, & cum Superiore pacem, & unionem

Dotes.

Dd 4 apti:

e P. 8. c. 1. G.
 & P. 9. c. 5. §.
 2. & A. & C.
 1. D. 80. & For.
 Con. Gen. §.
 78. & 80.

Numerus.

d P. 9. c. 5. §. 2.
 3. & C. 1. D. 88.
e C. 3. D. 10. &
 14.
f C. 6. D. 1.

Natio.

g Form. Con.
 Gen. §. 78. &
 C. 1. D. 80. &
 C. 2. D. 20.

h C. 2. D. 4. &
 C. 3. D. 4. à. el.
 & D. 3.
i C. 5. D. 1. &
 C. 11. D. 9.

l C. 12. D. 5.

apti: & quorum denique opera in iis, quæ
 statuenda sunt ad Dei gloriam, Generalis
 uti possit: sive præsentibus verò sint, sive
 absentes, eligi perinde possunt. *c*

3. Numero quatuor, nec plures, nec
 pauciores olim eligendi erant, *d* electiq;
 diu sunt, rejecto etiam postulato peculiaris
 Assistentis pro Galliarum, & Flandriæ
 Provinciis; *e* donec summa omnium Ele-
 ctorum voluntate, concessus est quintus
 Assistens pro Gallia. *f*

4. Quinque igitur eligendi Assistentes
 in præsentibus sunt ex quinque nationibus,
 in quantum fieri possit; scilicet ex Italia,
 & Sicilia unus, alter ex Germania, alius
 ex Gallia, alius ex Hispaniæ Provinciis,
 alius ex Lusitaniæ. *g* Nomen autem natio-
 nis non semper eodem modo explicatum
 est in Congregationibus Generalibus; nam
 aliquando ut synonymum Assistentiæ
 sumptum est; hoc est pro ea Provincia, ex
 qua quis venisset ad Congregationem; *h*
 aliquando verò pro ea regione, ex qua quis
 natus esset: *i* Sed definitum tandem ad eam
 Assistentiam quemlibet pertinere (ita ut
 eligi Assistens pro ea possit) ad quam ipsa
 Provincia, ex qua tunc ipse est, perti-
 net. *l*

SECTIO II.

De Assistentium electione.

1. **E**lectio hujusmodi Assistentium eorum erit, qui Præpositum eligunt, quando ad id congregantur. *m* Ea, quatrinduo ad informationes concessa, ad plura suffragia olim est habita, *n* nunc fieri debet ad plura medietate. *o* Et quicumque ambitiosè egerit, ut vel ipse, vel alius Assistens eligatur; aut etiam alius excludatur; excommunicatur ipso facto, reservata Generali ejus absolutione. Hujus verò delicti conscius, in virtute sanctæ Obedientiæ, tenetur reum ad Generalem deferre. *p*

2. At si quem ex electis Assistentibus, vel mortem obire, vel abesse à Generali diutiùs oporteret; Generalis alium substituet; qui, cum approbatione majoris partis Provincialium, jus habentium ad Congregationem Generalem, manebit in demortui, vel absentis loco. *q* Non est igitur Assistentis sibi aliquem substituere: *r* nec aliqui à Congregatione Generali designandi, qui subrogentur, si opus fuerit: *s* aut plures Provincialibus à Generali proponendi; sed unum aliquem Præpositus nominare, ac substituere etiam potest ante
Pro-

A quibus eligantur ordinariè.

m P. 9. c. 5. §. 3. & F. Gen. Con. §. 78. & c.

n C. 1. D. 80.

o C. 2. D. 22. &

For. Gen. Con.

§. 84.

p Form. Con,

Gen. §. 82. &

Catal. Cen. c.

1. tit. 1. §. 5. &

tit. 2. §. 2.

Et extraordinariè.

q P. 9. c. 5. §. 3.

& C. 1. D. 84.

& C. 4. D. 24.

r C. 1. D. 84.

s C. 3. D. 12.

Provincialium approbationem; aliquam informationem de eo transmittens iis, quibus notus non esset. 2. Substitutus autem à Generali in locum Assistentis defuncti, aut absentis, non habet suffragium in Congregatione Generali, seu Procuratorum, vel ad dissolvenda Collegia, seu Domos Societatis; nisi prius constet de approbatione prædicta Provincialium. 4

2 C. 6. D. 27. §.
2. & C. 8. D.
19. & Form.
Con. Gen. §.
85.

10 C. 4. D. 25.

*Juramentum
post electionem
ab ipsis prestan-
dum.*

* P. 9. c. 5. §. 4.

7 C. 6. D. 27.
§. 2. & Form.
Con. Gen. §.
85.

*Quando inci-
piat, aut desi-
nat illorum of-
ficium jure or-
dinario.*

2 C. 2. D. 20.

* C. 1. D. 90. &
C. 2. D. 35.

*Qua illorum
mutatio extra-
ordinaria.*

3. Electi Assistentes jurant, si acciderit aliquod ex iis, quæ sufficiunt ad Præpositum officio suo privandum, se fideliter Societati denunciuros. * Et quidem electi à Congregatione juramentum id præstabunt in ipsa Congregatione, si præsentibus sint: aliter electi præstabunt coram iis, qui jus habent in Congregatione Generali; hoc est coram Præposito Generali, Assistentibus, Secretario, & Procuratore Generali. 7

4. Novi Assistentes, si jam in Congregatione sunt, non mutant locum pro eo Congregationis tempore, à qua creantur, statim tamen sua potestate, & munere fungi incipiunt. 2. Eorum autem officium jure ordinario durat usque ad electionem novi Præpositi, & sunt Assistentes Vicarii. 4

5. Mutati tamen sunt Assistentes plu-
ries

ries non mutato Generali, ex imperio Summorum Pontificum. Tres quidem mandante Clemente Octavo; *b* omnes jubente Paulo Quinto, *c* & ex Brevis Innocentii X. *Prospero felicique statui, &c.* in quacumque Generali Congregatione, singulis novenniis, ut ibidem præcipitur celebranda, novi Assistentes ab illis planè diversi, qui præcedenti novennio Assistentes fuerint, eligendi sunt. Hæc tamen Innocentiana Lex non impedimento fuit, quominus Congregatio Generalis, non ex vi ejus Brevis, sed alio nomine congregata, Assistentis officium iis confirmaret; qui eo munere proximè defuncti fuerant. *d*

b C. 5. C. 73.
74. & 77.
c C. 6. D. 4.
& 10.

d C. 6. D. 27.
§. 4. & C. 9. D.
2. & C. 10. D.
5. & 17. &
Form. Con.
Gen § 53.

SECTIO III.

Assistentium jura.

1. **E**T hæc quidem de eorum electione satis: jam quæ jura electos consequantur, dicendum est. Assistentium munus nec Prælaturam continet, nec Dignitatem: *e* est tamen in Societate gravissimum, & multis gaudet prærogativis, ut ex dicendis constabit. Et 1. dimittere officium datum à Societate, sine ejus consensu, non possunt; *f* qui etiam consensus ex-

Gravitas muneris, & quatenus à Societate dependeat in eo retinendo.

e C. 7. D. 44.

f C. 1. D. 84.

pe-

pectandus, si aliquis Assistens indignum se præstaret eo loco. Suspendio autem ab executione Officii à Preposito Generali infligi possit. *g*

g C. 1. D. 87.

*Debent adesse
Generali.*

2. Debent semper adesse Generali, qui eos sine gravi causa, vel necessitate, procul à se mittere non debet: si verò mittantur, non se excusare debent, sed obedire. Quod si Generalis, & non ad breve tempus, extra Urbem iret, ipsius erit decernere, an aliquos ex Assistentibus penes se habere debeat; aliquem tamen eorum secum, ut socium, habeat. *h* At si Pontifex vellet quempiam ex Assistentibus aliquò mittere; ut plurimum Generalis informabit Pontificem, ut dignetur alium potius mittere. *i*

h P. 8. C. 1. G.
& P. 9. C. 5. S.
2. & A. & C.
1. D. 83.

i C. 1. D. 86.

*Nec aliis mini-
steriis distineri.*

3. Quò melius officio sibi commissio vacare possint, non occupentur ministeriis, quibus ab officio suo avocentur: & si in iis à Generali occupabuntur, impedimentum illi exponere debebunt, salvâ tamen obedientiâ. Ex eorum propterea numero non sit Vice-Præpositus, sive Minister Domus Professe Romanæ: & expedit Societatis Secretarium ab eis esse distinctum. Si quid tamen temporis illis liberum fuerit, Prædicationi, Lectioni, Confessionibus audiendis, & aliis piis operibus vacare poterunt. *l*

l C. 1. D. 80. &
89. & C. 2. D.
74. & C. 4. D.
32. & R. Ass.
5. 6.

4. Sunt

4. Sunt ordinarii Consilarii Generalis in rebus gravibus; licet alii etiam advocari ab eo possint ad Consultationem: statuendi tamen facultas penes unum Præpositum erit. *m* Cum verò sunt Assistentes Vicarii, apud ipsum habent jus suffragii decisivi in pluribus deliberationibus; nisi amplior potestas Vicario aliquando collata fuerit; ut in Vicarii Officio explicabitur. Habent etiam apud Generalem suffragium decisivum in iis omnibus; in quibus illud habent Provinciales extra Congregationem Generalem. *n*

5. In ipsam Congregationem Generalem admittuntur æquè, ac Provinciales: nec ab ea excluduntur, qui in eadem officio suo defuncti sunt. Quin si contingat Generalem in ipsa Congregatione, aut paulò post decedere, nullo nominato Vicario, antiquissimus professione veterum Assistentium Congregationi præsidebit. *o* Habent pariter jus suffragii in Congregatione Procuratorum; *p* & ad electionem Vicarii, etiam seclusâ Professionis antiquitate, si præsentibus fuerint: non videntur aut præsentibus, si cum extra Provinciam Romanam obierit Generalis, ipsi Romæ tunc fuerint. *q* At defuncti officio habent locum supra numerum in Congregationibus Provincia-

Habent suffragium consultivum, & aliquando decisivum apud Generalem, & Vicarium.

m P. 4. C. II. §. 2. & P. 7. C. 2. §. 1. & P. 9. C. 3. K. & C. 6. §. 11. & C. 5. D. 65.

n C. 4. D. 23. & C. 5. D. 16.

Quod jus in Congregationibus.

o F. Con. Gen. §. 5. & 53. & C. 1. D. 90. & C. 2. D. 3. & 20. & C. 4. D. 45. & C. 10. D. 15.

p C. 2. D. 19. & For. Con. Proc. §. 4.

q C. 9. D. 34. & C. 12. D. 54.

libus

r C. 9. D. 15. &
F. Con. Prov.
§. 8.

s F. Con. Prov.
§. 4.

Privilegia quo-
ad epistolas, &
suffragia.

s C. 7. D. 14.

u C. 9. D. 21.

libus suæ Assistentiæ; si fortè per antiquita-
tem non haberent. Ad nullam verò ex illi-
dem Congregationibus Provincialibus jus
habent, cum eodem funguntur munere.

6. Ipsorum literæ, Nostrorumque vi-
cissim ad illos referari non possunt ab ullo
Superiore, Generali excepto. In obitu
Assistentium, præter suffragia ordinaria,
tria Sacra, & tres Coronæ in tota eorum
Assistentia indicuntur; per reliquam verò
Societatem Sacrum unum, & una Coro-
na.

SECTIO IV.

Assistentium obligationes.

Quo pacto verò Assistentes officio suo
fungi debeant, petendum est ex ip-
sorum Regulis, quæ mandato Congr. 3.
Decr. 11. & 33. confectæ, postmodum
approbatæ D. 48. Con. 4.

Quid præstare
in se debeant.

1. Debent æmulari virtutes, quas Con-
stitutiones desiderant in Generali, & in ip-
sis Congregatio 1. D. 80. Scientiam re-
rum pertinentium ad Institutum parent.
Declinent quæ impedimento esse possunt
functionibus impositi muneris.

* R. Aff. 1. 1. 5.

Erga Societa-
tem.

2. Erga Societatem fidelitatem servent,
quam

quam interposito juramento sanxerunt; ut supra est dictum ubi de Preposito Generali Cap. 2. & juxta Const. P. 9. Cap. 4. & Cap. 5. & D. 28. 29. Con. 8. Ita suarum Provinciarum rem curent, ut publicam y R. 3. 4. anteponant. y

3. Erga Generalem providentiam exercent superius explicatam. Singulari caritate, & humilitate cum illo agant; ejus auctoritatem apud omnes tueantur; & benevolentiam erga ipsum augeant. Suum illi judicium submittant, ubi quid statuerit, vel ipsis prius auditis, vel non; ut aliquando potest. Curam corporis ejus non negligant, intenti ut laboribus, & rigori parcat, victumque & vestitum, convenientem habeat. Si Summus Pontifex, aliorum relatu, adduci videretur, ut Praepositum mitteret, quo Societati non expediret, Assistentium erit, quid incommodi ex ea Missionis Societas acceptura sit, fideliter representare. z

Erga Generalem.

z P. 7. c. 1. §. 2. & D. & P. 9. c. 4. §. 2. 3. 4. & c. & R. 7. 8. 9. & 19. 20.

4. Literarum capita, quae consultatione egent, apud se bene perpendant, & conferant etiam invicem; ubi vel ad praxim, vel ad doctrinam aliquid altiore postulat considerationem; ut facilius postmodum deliberatio apud Generalem sit. Curent nihil praetermitti rerum tractandarum. Quae ad

Quomodo in negativis se gerere debeant.

ad Procuratorem Generalem pertinent, ita ad illum rejiciant, ut diligentiam tamen ejus extimulent, & illius literas ad suas Provincias legant. Rectam intentionem habeant in Consultationibus, in iisdem libertatis debitæ, sed & modestiæ memores. Etiam si non interrogentur, poterunt Superiori proponere, quæ in mentem venerint usui futura. *a*

a P. 9. c. 6. §. 10.
& R. Assist. 10.
11. 12. 13. 14.
15. 16. 17. 18.

Quo pacto inter se.

5. Inter se verò Assistentes mutuam caritatem, & existimationem foveant, atque honore se invicem præveniant. In Consultatione si alter alterius dissolvere rationem debet, modestè se gerat; & negotiis Assistentiæ non suæ ne se immisceat. *b*

b R. 17. & 21.
22.

Et erga reliquos Societatis.

6. Erga reliquas Societatis Personas caveant ne Superiorum gubernationem impediunt, sed potius juvent. Secreti retinentes sint, & ejus gratiæ literas, aliaque secreta scripta ita clausa habeant, ut à nemine legi possint. *c*

c R. Assist. 23.
24. 25.

A P P E N D I X

De aliis Assistentibus non necessario adjungendis.

Assistentes alius generis

HIs Assistentibus, quorum officium hæcenus descripum est, S. Fundator alios adjungendos, censuit, numero prioribus

ribus pares, aut plures etiam, quando Societas latius spargeretur, auctoritate impares; utpote quibus non demandanda dicitur providentia Societatis erga Generalem; sed qui potissimam partem, consilii obtinerent in iis præsertim, quæ tam in doctrina, quam in praxi altiore considerationem postulant; essentque propterea Viri literis, & aliis Dei donis clari. *d* Cum tamen iidem dicantur ab Assistentibus prioribus non esse necessario distinguendi; *e* usus etiam obtinuerit, ut nulli alii Assistentes dicantur, aut sint; & Regulæ citatæ Assistentium utriusque classis jura miscuerint; nihil de illis dicendum superest: nisi fortè malis aliqua ex parte id officium Revisoribus Romanis generalibus tribuere; quorum operâ in rebus ad doctrinam pertinentibus Prepositi Societatis non rarò uti consueverunt; & de quibus actum est Parte 5. Cap. 7.

d P. 9. C. 6. §.

10. & F.

e P. 9. C. 6. §. 11.

Ee

CA-